Algorytmy Przetwarzania Obrazów

Obraz i jego histogram

WYKŁAD 1 Dla studiów stacjonarnych 2021/2022

Dr hab. Anna Korzyńska, prof. IBIB PAN

Zaliczenie przedmiotu Algorytmy Przetwarzania Obrazów (APO)

- 7 wykładów omawiających implementację funkcjonalności obowiązkowych i ponadobowiązkowych w aplikacji na zaliczenie;
- 8 laboratoriów, na których będzie budowana, rozwijana i sprawdzana aplikacja do przetwarzania obrazów (praca indywidualna);
- Dodatkowo projekt egzaminacyjny w formie dodatkowych funkcjonalności w aplikacji rozwijanej w czasie labóratoriów lub oddzielnej aplikacji - do wyboru na następnym wykładzie

Aplikacja

Aplikacja powinna:

- być programem desktopowym z uproszczonym głównym interfejsem użytkownika w postaci typowego menu, ale za to z bardzo intuicyjnym rozbudowanym interfejsem do poszczególnych funkcjonalności;

- wczytywać jednocześnie kilka obrazów monochromatycznych lub/i kolorowych w następujących formatach: tif, png, jpg, bmp; obsługiwać funkcjonalność zapisu obrazu z i bez zmiany jego nazwy oraz duplikowania obrazów wczytanych; umożliwiać pokazywanie obraz<u>ów</u> w kontekście ich histogramów oraz wyników ich przewarzania;
- korzystać z biblioteki OpenCV (inne biblioteki powinny być uzgodnione z prowadzącym zajęcia)

Aplikacja może:

- plikat Ja Titoze.

 być napisana w wybranym przez studenta języku programowania i przy użyciu wybranego przez studenta środowiska; być rozwijana na własnym komputerze, tak aby można ją była prezentować prowadzącemu w Teams-ach lub bezpośrednio z laptopa na zajęciach, ale na koniec semestru będzie musiała zostać wgrana na dysk P (oceanik) do określonego przez prowadzącego katalogu i powinna otwierać się na Aleksandrze i pracować na oborazach demonstracyjnych zgromadzonych przez studenta (problem uzgodnienia wersji oprogramowania).

Ocena z APO

Laboratoria:

Maksymalnie 50 punktów {6*(6+1)+4+4};

Zalicza 26 punktów:

Maksymalna liczba nieobecności: 2

Egzamin:

Maksymalnie 50 punktów; Zalicza 25 punktów;

Wykłady nie sa obowiazkowe, ale na wykładzie 2, 4 i 6 będą przedstawiane, omawiane i konsultowane tematy projektów egzaminacyjnych, które należy wybrać do 29.10.2023 (lab 3)

Zaliczanie całego przedmioty na podstawie sumy punktów z zaliczenia laboratoriów i punktów uzyskanych z projektu egzaminacyjnego (max 100) oceny wystawiane są według skali:

bdb - 91-100; db+ - 81-90; db - 71-80; dst+ - 61-70; dst - 51-60; ndst - mniei niż 51

Przypomnienie definicji i oznaczeń stosownych na POB

Obraz cyfrowy w naukach technicznych i przyrodniczych to:

Zwarty, jednorodny i przestrzennie uporządkowany zbiór sygnałów:

- związanych z cechą/cechami pomiarowymi, na bazie których tworzymy obraz (natężenie fali elektromagnetycznej, akustycznej, wielkości nie falowe np. czas relaksacji)
- dostosowanych do materialnego nośnika obrazu (papieru, kliszy, dyskietki, pamięci dyskowej itp.)
- niosących informację o odwzorowywanej rzeczywistości

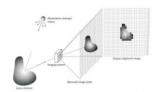

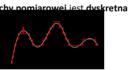

Obraz cyfrowy to funkcja f(x, y) podwójnie dyskretna:

- odwzorowuje 3D na dyskretną i ograniczoną przestrzeń 2D

informacja o intensywności cechy pomiarowej jest dyskretna (skwantowana) i zakodowana

Podstawowe definicje obowiązujące na APO

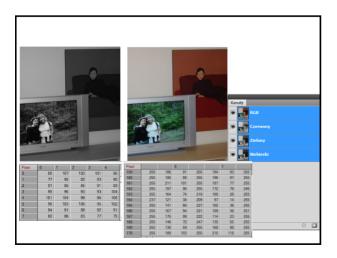
Obraz to dyskretna dwuwymiarowa funkcja f(x,y) określona na ograniczonym fragmencie płaszczyzny, której wartości f to intensywność (jasność, kolor, odbicie lub pochłanianie fali elektromagnetycznej, itp.) w tym punkcie (x, y).

- $-\,\,$ Dla obrazów szaroodcieniowych wartość f to luminancja jest skalarem
- $-\,$ Dla obrazów kolorowych wartość $f\,$ to wektor o trzech składowych, określający kolor w wybranej przestrzeni koloru $f=\{f_1, f_2, f_3\}$
- Dla obrazów wielomodalnych i multispektranych wartość f to wielowymiarowy wektor określający różne dane pomiarowe

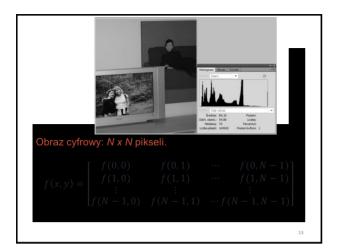
 $f{\in}[L_{min'}\,L_{max}]$ - skala szarości/intensywności składowej pojedynczego kanału obrazu

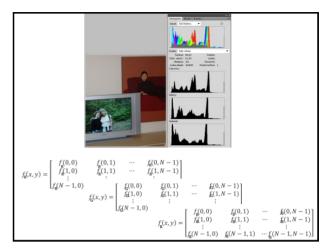
 L_{min} = 0, minimalna intensywność odpowiada czerni

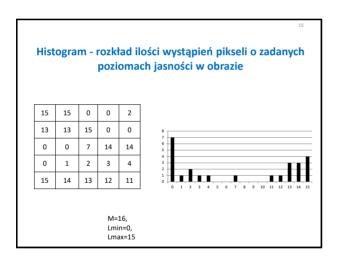
 M_{\max} = maksymalna intensywność odpowiada bieli M - liczba poziomów szarości $M=L_{\max}-L_{\min}+1$ $M=2^k$

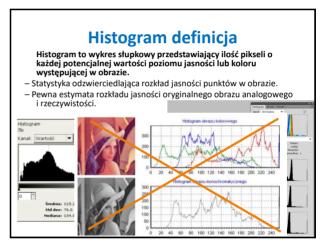

Podstawowa funkcjonalność: wyświetlanie obrazu i jego histogramu

Tablica LUT • Wykorzystywana do: - Przekodowania jasności; - Definiowania operacji punktowych (UOP) - Zapisu histogramu i działania operacji na histogramie 13 14 5 13 6 14 8 6 9 8 11 12 7 10 7 7 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Algorytm tworzenia (wyznaczania wartości) histogramu Algorytm wyznaczania histogramu jest prosty: analizuje każdy piksel obrazu i zlicza piksele o każdym możliwym poziomie jasności. Oznaczenia: f (P) jest wartością elementu P mieszczącą się w przedziale [0,Lmax]. h jest tablicą histogramu czyli tablicą LUT o rozmiarze M. Wstaw do tablicy h(2) (0/1 ≤ Z ≤M/Lmax) wartości zero. For wszystkich elementów P obrazu do: Begin. Zwieksz h(f(P)) o 1. End. Koniec algorytmu. Implementacja jest jednak bardziej skomplikowana ze względu na różnorodność typów obrazów: monochromatyczne i kolorowe, wielo-spektralne, itp. oraz ze względu na założoną przezntacje wyniku w postaci wykresu słupkowego (dobór obszaru wykresu, opis osi, opis populacji pozłomów jasności, regulację przezntacji wykresu)

Generowanie wykresu słupkowego z tablicy LUT

Wyszukaj maksymalna wartość zapisaną w tablicy h – służąca do normalizacji Przygotuj ramkę histogramu, opis jego osi i wynikającą z nich wartość współczynnika normalizacii h()

Zapamiętaj współrzędne ekranowe początku wykresu (x, y)

Narysuj odcinek o długości odpowiadającej wartości unormowanej i punkcie zaczepienia w współrzędnych (x, y)

Przesuń współrzędne (x, y);

Kumuluj informacje o parametrach rozkładu statystycznego jasności

End.

Dołącz informacje o rozkładzie statystycznym jasności do wykresu słupkowego Koniec algorytmu.

_______ लэропадине ектапоwe początku wykresu (x, y)

For wszystkich elementów tablicy LUT do: { h(1/0),..., h(M/Lmax)} – zależnie od języka H - histogram skumulowany (analog do dystrybuanty nrawdonodobieństwa) • H(0) = h(0)• H(n) = H(n-1) + h(n)

Algorytm tworzenia histogramu skumulowanego

LUT { h(1/0),..., h(M/Lmax)}

H(0) = h(0)

For wszystkich elementów h histogramu obrazu P do:

Begin.

H(H(i-1)+h(i)))

End.

Koniec algorytmu.

Operacje na histogramie

Histogram skumulowany

Obrazy zawierają elementy, które są trudne do zauważenia, z powodu słabego zróżnicowana jasności obiektu w stosunku do jasności otoczenia. Podniesienie czytelności obrazu można uzyskać przez manipulacje histogramem Operacje na histogramach:

- Linowe rozciąganie (z i bez obcięcia rzadko występujących jasności)
- Nieliniowe rozciąganie: według funkcji gamma o zadanym parametrze
- Wyrównywanie według algorytmów zrównania częstotliwości występowanie wszystkich poziomów jasności
- Wyrównanie typu equalizacja (ang. equalization)

Rozciąganie histogramu (1) Obrazy, w których nieefektywnie wykorzystujemy dynamikę/zakres odcieni i barw potencjalnie dostępny – liniowe rozciąganie bez obcinania $I(x,y) \Rightarrow [I(x,y)-min] \cdot \frac{255}{max-min}$ Efekt: podniesienie kontrastu

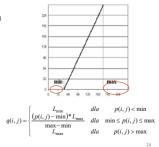
Liniowe rozciąganie histogramu

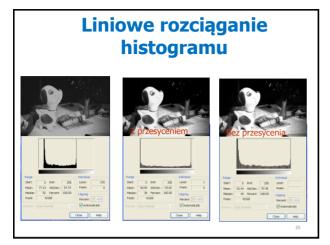
Optymalne wykorzystanie zakresu poziomów jasności:

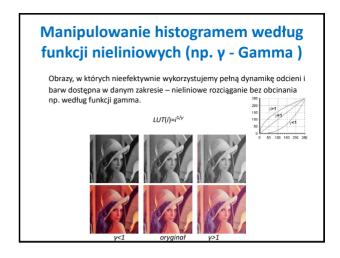
 Zagospodarowanie całego zakresu dostępnych poziomów szarości

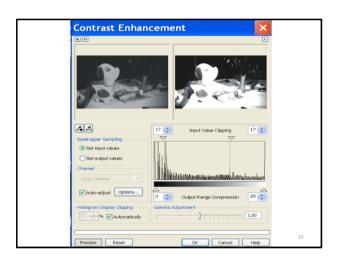
 Wykorzystanie skrajnych zakresów do prezentacji zakresów średnich

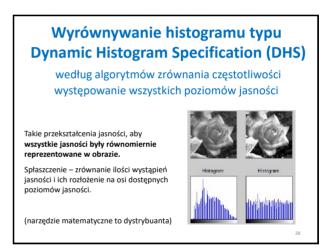
(mało liczne, nieistotne wartości skrajne)

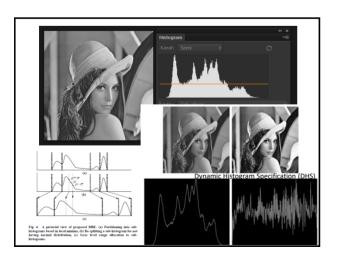

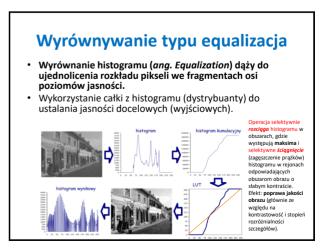

Wyrównanie histogramu

- Do takiego wyrównanie histogramu wykorzystujemy tablicę LUT.
- W pierwszym kroku musimy stworzyć dystrybuantę empiryczną (odpowiednik histogramu skumulowanego)

$$D[n]=(h0+h1+...+hn)/sum$$

gdzie:

hn - to ilość punktów na obrazie o n-tym poziomie szarości, sum - to liczba wszystkich punktów obrazu.

W drugim kroku możemy wyliczyć wartości tablicy LUT:
 LUT[i]=((D[i]-D0)/(1-D0))*(M-1)

gdzie

D0 - to pierwsza niezerowa wartość dystrybuanty obrazu źródłowego,

M to liczba możliwych wartości jasności obrazu (zwykle 256).

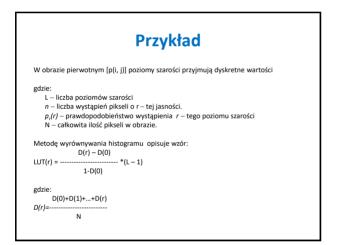
Wyrównanie histogramu

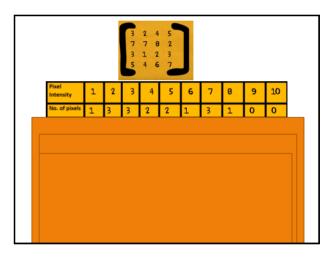
L – liczba poziomów szarości

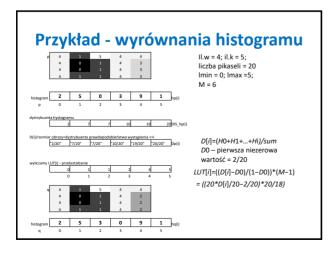
 n_k – liczba wystąpień pikseli o tej jasności \mathbf{r}_k $\mathbf{p}_i(r_k)$ – prawdopodobieństwo wystąpienia k – tego poziomu szarości określane jako n_k / N gdzie N – całkowita ilość pikseli w obrazie czyli N1*N2.

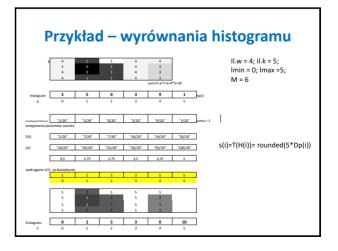
Metodę wyrównywania histogramu opisuje transformata $T(r_k)$ odpowiadająca dystrybuancie prawdopodobieństwa

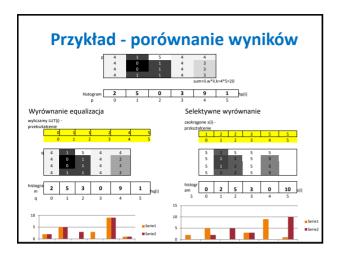
$$p(s_k) = T(r_k) = \sum_{j=0}^k \frac{n_j}{N} = \sum_{j=0}^k p_r(r_j) \qquad 0 \le r_k \le 1 \\ k = 0, 1, 2, ..., L - 1$$

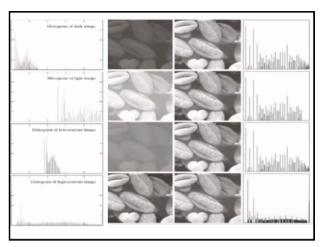

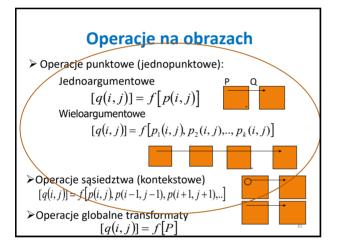

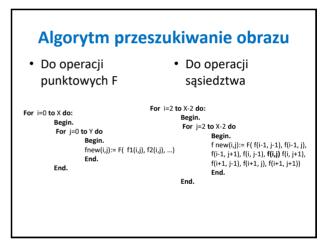

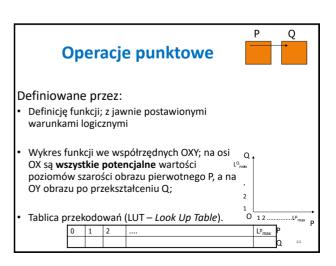

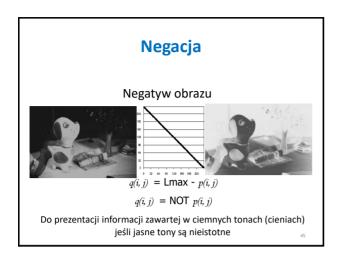

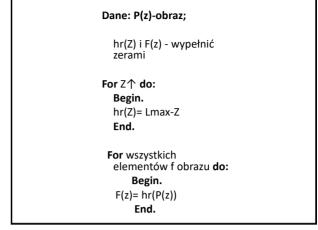
Operacje punktowe (lokalne, jednopunktowe)

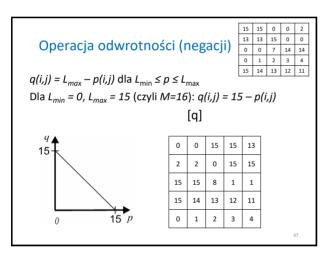
Opracować algorytm i uruchomić aplikację realizującą typowe operacje punktowe jednoargumentowe takie jak:

- · negacja,
- progowanie binarne z progiem wskazywanym suwakiem i wpisanym jako parametr,
- progowanie z zachowaniem poziomów szarości z progiem wskazywanym suwakiem,
- progowanie z dwoma progami wskazanymi przez wskazywanym suwakiem i wpisanym jako parametr.

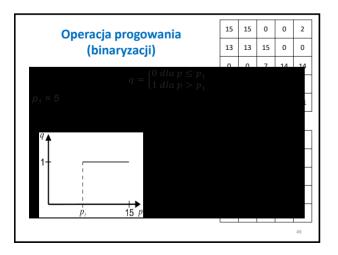

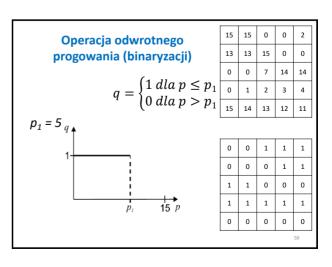

Progowanie

Jest to taka wersja operacji zmniejszenia ilości poziomów szarości do dwóch, dla której istnieje możliwość arbitralnego wyboru wartości progu (p_1) czyli szarości granicznej, od której przyporządkowujemy wyższy poziom szarości (najczęściej biel) oraz dla której i poniżej której przyporządkowujemy niższy próg szarości (najczęściej czerń).

$$q = \begin{cases} L_{\min} & \text{dla } p \leq p_1 \\ L_{\max} & \text{dla } p > p_1 \end{cases}$$

Różne typy progowania

Progowanie z pojedynczym progiem segmentacji

$$q = \begin{cases} L_{\min} & \text{dla } p \leq p_1 \\ L_{\max} & \text{dla } p > p_1 \end{cases}$$

q p, 15 p

Progowanie przedziałami

$$q = \begin{cases} L_{\text{max}} & \text{dla } p_1 \leq p \leq p_2 \\ L_{\text{min}} & \text{dla } p < p_1 \text{ lub } p > p_2 \end{cases}$$

